

Posudek vedoucího diplomové práce

Kamila Pokorná: Pozdní doba bronzová na Písecku. Ústav pro archeologii FF UK, Praha 2015. 89 stran textu, 11 tabulek a 3 grafy v textu, v příloze 2 mapy, 5 plánů, 5 fotografií z terénu, 15 Tab. (kresby typických movitých nálezů).

Studentka si vybrala téma blízké jejímu rodnému kraji, které zároveň slibovalo posunout poznání pozdní doby bronzové v jižních Čechách. Ta je dosud známa pouze zlomkovitě, takže každé zpracování a vyhodnocení výzkumu rozšiřuje možnosti úvah o vývoji osídlení, o vztazích tehdejších obyvatel k sousedství a o kulturním kontextu, což vše budí stále jisté kontroverze, projevující se mj. změnami terminologie a kulturního zařazení v posledních několika desetiletích. Jeden z výzkumů je navíc starší, a tam vždy působí postupující ztráta informací (v případě Topělce i v podobě ztráty části terénní dokumentace), takže zpracování je vždy záchranou informací zbývajících. Výzkumy jsou označeny jako plošně relativně (na jihočeské poměry) větší, což působí kontrastně ve srovnání s plochami výzkumů soudobých sídlišť středočeských. Přesto, či právě proto však nelze jejich význam podceňovat, což dokládá i předložená práce. Keramický fond, který autorka představila a analyticky zpracovala, nemá v jižních Čechách obdoby svým objemem ani složením, a výsledky se ukazují jako velmi zajímavé.

Práce má logické členění, obsahuje náležitosti odborného pojednání. V úvodu autorka stručně vysvětluje kontext obou výzkumů, záměr diplomové práce a reflexe jeho naplnění. Následuje klasický popis přírodních podmínek na lokalitě, stručné dějiny bádání o pozdní době bronzové v jižních Čechách a aktuální pohled na osídlení kraje v tomto období s ohledem na širší kontext (tuto kapitulu by autorka jistě více rozpracovala, kdyby to bylo možné). Obecnou část pak uzavírá pojednání o technologii keramiky v pozdní době bronzové, v níž vychází z moderních a aktuálních prací.

Samotné zpracování lokalit zahrnuje vždy přehled dosud známého pravěkého osídlení na katastrálním území, popis průběhu zpracovávaného výzkumu (vždy s upozorněním na faktory, jež měly vliv na výsledek) a popis nemovitých nálezů. Je pojata klasicky, vypracováno na základě aktuální literatury a dostupné resp. dochované dokumentace. Popis situací vždy obsahuje příslušné odkazy na vyobrazení v příloze. Těžištěm pak je kap. 7 a 8 – rozbor a vyhodnocení keramického fondu z obou lokalit. V kap. 7 autorka podrobně vysvětluje metodu popisu, text doplňují typáře, zpravidla převzaté z obdobných moderních prací s přiměřenou adaptací (převzetí metody je třeba hodnotit kladně – umožňuje to pak širší srovnávání). Kap. 8 je pak aplikací metody na konkrétní nálezový soubor. Aplikace není slepá a mechanická, nýbrž cílená, zaměřená na zjišťování trendů, které autorka porovnává s obdobnými publikovanými soudobými soubory. Metody jsou adekvátní charakteru souboru. Třídění je systematické a přiměřeně podrobné. Srovnávání využívá odpovídající literaturu. Stručně je věnována pozornost nečetným nekeramickým nálezům. Kap. 9 je pak věnována datování nálezů. Kladně je třeba hodnotit kap. 10 a 11., v nichž se autorka s využitím klasických i moderních metod, které na počátku rozebírá a diskutuje, snaží interpretovat proces vzniku a fungování prozkoumaných zahloubených objektů. Dvojstránkový závěr srozumitelně shrnuje postup a výsledky práce s možnými směry dalšího bádání.

Soupis zdrojů (str. 79-86) je dostatečně rozsáhlý, je rozdělen na soupis pramenů (tj. nálezových zpráv), literatury a internetových zdrojů; obsahuje rámcově všechny relevantní tituly. Citace zpravidla odpovídají standardu.

Formální úpravě práce nelze víceméně nic vytknout, jednotlivé případy vyplývají zjevně z nedostatku času a sil při závěrečné redakci. Text má odpovídající grafické řešení, vady jsou ojedinělé (posunutá sazba – nadpisy kap. 5 až 8 na předchozí stránce, různé písmo poznámek na s. 20). Po stránce jazykové je práce na dobré úrovni, autorka se vyjadřuje kultivovaně a v souladu s odborným stylem, až na výjimky (většinou v závěru) se nevyskytují chyby ani překlepy.

Vyobrazení jsou v dobré technické i odborné kvalitě a v přiměřeném rozsahu, popisky odpovídají standardu. Kresebné tabulky keramiky jsou místy slabé a nezřetelné, způsobuje to pravděpodobně barevný tisk.

Je třeba doplnit, že dalším limitem (vedle ztráty části dokumentace), který autorce neumožnil zcela splnit zadání, byly mateřské povinnosti. I při nich se jí podařilo vypracovat konsistentní a přínosnou práci, která netrpí zjevnými nedostatky.

Předložená práce podle mého názoru naprosto splňuje nároky kladené na diplomovou práci a proto ji doporučuji k obhajobě. V hodnocení se s ohledem na vytčené nedostatky přikláním spíše ke známce „velmi dobře“, avšak na horní hranici rozsahu.

V Praze dne 25. května 2015

PhDr. Zuzana Bláhová, Ph.D.